

A1 Topaic 10

05 Cad a tharla?
(Éisteacht)

2

05 Cad a tharla?

Le múineadh:

- Eolas a thabhairt faoi thinneas nó faoi ghortú; ceist a chur ar dhuine an mothaíonn sé níos fearr agus an cheist sin a fhreagairt.

3

Bileog
Cad a tharla?

Ainm	Tinneas/gortú	Cad a tharla?
Pól		
Síle		
Pádraig		
Síle		

4

Cad a tharla?

- Cloisfidh tú ceithre chomhrá.
- Beidh duine ag caint faoi thinneas atá air nó gortú a tharla dó.
- Nuair a chloisfidh tú gach comhrá, scríobh síos
 - cad atá cearr leis an duine agus
 - cad a tharla dóibh.

5

Cad a tharla?

- Déan iarracht abairtí iomlána a scríobh.
- Mar shampla:
 - *Tá tinneas cluaise ar Phól mar bhí sé ag snámh san abhainn inné.*
- Cloisfidh tú gach comhrá faoi dhó agus ní cheart duit bheith buartha mura dtuigeann tú gach rud sna comhráite.

6

Cad a tharla?

Ainm	Tinneas/gortú	Cad a tharla?
Pól		
Síle		
Pádraig		
Síle		

7

Cad a tharla? – Script Comhrá 1

- Pól: Dia duit a Mháire. Cad é mar atá tú?
- Máire: Go breá, go raibh maith agat. Cad é mar atá tú féin?
- Pól: Ó, ní mhothaím go maith inniu.
- Máire: Cad é atá cearr leat?
- Pól: Bhuel, bhí mé sa teach tábhairne go dtí a haon déag a chlog aréir agus tá tinneas cinn orm an lá ar fad.

8

Cad a tharla? – Script Comhrá 1

- Máire: Ó is mór an trua sin. Tóg táibléad agus téigh a lú go luath anocht!
- Pól: Ach tá mé féin agus Barra ag dul go dtí an phictiúrlann anocht agus tá a fhios agam go bhfuil sé ag súil go mór leis an scannán nua le Spielberg a fheiceáil.

9

Cad a tharla? – Script Comhrá 2

- Síle: Dia duit a Shéamais. Conas atá tú?
- Séamas: Go breá, go raibh maith agat. An bhfuil tú féin go maith?
- Síle: Ó, ní bhraithim go maith.
- Séamas: Céard atá ort?
- Síle: Bhí mé ag obair ar an ríomhaire an lá ar fad inné agus tá pian i mo dhroim agus i mo mhúineál anois.

10

Cad a tharla? – Script Comhrá 2

- Séamas: Is trua sin. An raibh tú ag an dochtúir?
- Síle: Bhí mé istigh ag an dochtúir inné. Dúirt sé go bhfuil mé ag obair go róchrúa agus gur cheart dom sos a thógáil ón obair.
- Séamas: Is dócha go bhfuil an ceart agat. Ba cheart duit féin agus Diarmuid dul go Ciarraí don deireadh seachtaine fada agus

11

Cad a tharla? – Script Comhrá 3

- Orla: Haigh a Phádraig! Cad a tharla duit? (Iontas ina glór)
- Pádraig: Bhí mé ag imirt rugbaí Dé Máirt agus bhris mé mo lámh. Tá pian uafásach i mo chos fosta. Ní bheidh mé ag imirt rugbaí arís go ceann tamaill! (gáire)
- Orla: A chréatúir. Is mór an trua sin. Éist, tóg go bog é agus tabhair aire duit féin.
- Pádraig: Go raibh maith agat.

12

Cad a tharla? – Script Comhrá 4

- Fón ag bualadh
- Niamh: Haigh a Eoin. Conas atá tú?
- Eoin: Go maith, go raibh maith agat. Cad é mar atá tú féin?
- Niamh: Tá mise go breá ach ar chuala tú an scéal? Bhí Síle ag imirt leadóige ar maidin agus thit sí agus ghortaigh sí a ghúin. Bhí pian uafásach uirthi. Chuaigh muid go dtí an otharlann.

13

Cad a tharla? – Script Comhrá 4

- Eoin: Ó, an créatúr. Cad é mar atá sí anois?
- Niamh: Tá sí ceart go leor. Tá sí ag mothú níos fearr anois.
- Eoin: Is maith sin. Cuirfidh mé glooch uirthi nuair a bheidh mé sa bhaile anocht.

14

Cad a tharla?

Tinneas/Gortú

Pól:

Tá tinneas cinn air an lá ar fad.

Síle:

Tá pian ina droim agus ina muineál anois.

Cad a tharla

Pól:

Bhí sé sa teach tábhairne go dtí a haon déag a chlog aréir.

Síle:

Bhí sí ag obair ar an ríomhaire an lá ar fad .

15

Cad a tharla?

Tinneas/Gortú

Pádraig:

Bhris sé a lámh. Tá pian uafásach ina chos fosta.

Síle:

Ghortaigh sí a glúin. Bhí pian uafásach uirthi.

Cad a tharla

Pádraig :

Bhí sé ag imirt rugbaí Dé Máirt agus bhris sé a lámh.

Síle:

Bhí sí ag imirt leadóige ar maidín agus thit sí.

16

Cad a tharla?

- Éist leis na ceithre comhrá arís leis an script.

17

Cad a tharla? – Script Comhrá 1

- Pól: Dia duit a Mháire. Cad é mar atá tú?
- Máire: Go breá, go raibh maith agat. Cad é mar atá tú féin?
- Pól: Ó, ní mhothaim go maith inniu.
- Máire: Cad é atá cearr leat?
- Pól: Bhuel, bhí mé sa teach tábhairne go dtí a haon déag a chlog aréir agus tá tinneas cinn orm an lá ar fad.

18

Cad a tharla? – Script Comhrá 1

- Máire: Ó is mór an trua sin. Tóg táibléad agus téigh a lú go luath anocht!
- Pól: Ach tá mé féin agus Barra ag dul go dtí an phictiúrlann anocht agus tá a fhios agam go bhfuil sé ag súil go mór leis an scannán nua le Spielberg a fheiceáil.

19

Cad a tharla? – Script Comhrá 2

- Síle: Dia duit a Shéamais. Conas atá tú?
- Séamas: Go breá, go raibh maith agat. An bhfuil tú féin go maith?
- Síle: Ó, ní bhraithim go maith.
- Séamas: Céard atá ort?
- Síle: Bhí mé ag obair ar an ríomhaire an lá ar fad inné agus tá pian i mo dhroim agus i mo mhúineál anois.

20

Cad a tharla? – Script Comhrá 2

- Séamas: Is trua sin. An raibh tú ag an dochtúir?
- Síle: Bhí mé istigh ag an dochtúir inné. Dúirt sé go bhfuil mé ag obair go róchrúa agus gur cheart dom sos a thógáil ón obair.
- Séamas: Is dócha go bhfuil an ceart agat. Ba cheart duit féin agus Diarmuid dul go Ciarraí don deireadh seachtaine ar fad.

21

Cad a tharla? – Script Comhrá 3

- Orla: Haigh a Phádraig! Cad a tharla duit? (Iontas ina glór)
- Pádraig: Bhí mé ag imirt rugbaí Dé Máirt agus bhris mé mo lámh. Tá pian uafásach i mo chos fosta. Ní bheidh mé ag imirt rugbaí arís go ceann tamaill! (gáire)
- Orla: A chréatúir. Is mór an trua sin. Éist, tóg go bog é agus tabhair aire duit féin.
- Pádraig: Go raibh maith agat.

22

Cad a tharla? – Script Comhrá 4

- Fón ag bualadh
- Niamh: Haigh a Eoin. Conas atá tú?
- Eoin: Go maith, go raibh maith agat. Cad é mar atá tú féin?
- Niamh: Tá mise go breá ach ar chuala tú an scéal? Bhí Síle ag imirt leadóige ar maidin agus thit sí agus ghortaigh sí a glúin. Bhí pian uafásach uirthi. Chuaigh muid go dtí an otharlann.

23

Cad a tharla? – Script Comhrá 4

- Eoin: Ó, an créatúr. Cad é mar atá sí anois?
- Niamh: Tá sí ceart go leor. Tá sí ag mothú níos fearr anois.
- Eoin: Is maith sin. Cuirfidh mé gloach uirthi nuair a bheidh mé sa bhaile anocht.

24

Bileog

Cad a tharla?

Script Comhrá 1-4

25

Cad a tharla? Script

- Anois, léigh na ceithre chomhrá amach os ard.

26

Bileog

Cad a tharla? Comhrá 1 / Comhrá 3

27

Cad a tharla? Comhrá 1 Pól & Máire

- Is tusa Pól / Máire.
- Seo an méid a dúirt tú sa chomhrá le chéile, ach níl sé san ord ceart.
- Tá línte Mháire ag bun an leathanach ach níl siad san ord ceart ach oiread.
- Déan amach an t-ord ceart, gan féachaint ar bun/barr an leathanach.
- Scríobh ord na n-abairtí in aice leo sa spás cuí.
- Léigh an comhrá amach i gceart ansin.

28

Cad a tharla? Comhrá 3 A

- Léigh amach na focail sa chiorcal seo.

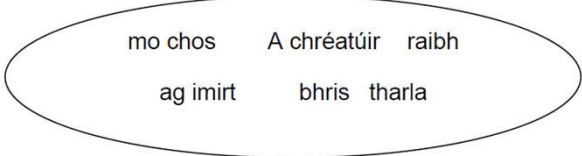
- Lion na beamaí sa chomhrá ag baint úsáide as na focail.

29

Cad a tharla? Comhrá 3 B

- Léigh amach na focail sa chiorcal seo.

- Lion na beamaí sa chomhrá ag baint úsáide as na focail.

30

Freagraí - Comhrá 1 Pól

- 4** Pól: Ach tá mé féin agus Barra ag dul go dtí an phictiúrlann anocht agus tá a fhios agam go bhfuil sé ag súil go mór leis an scannán nua le Spielberg a fheiceáil.
- 1** Pól: Dia duit a Mháire. Cad é mar atá tú?
- 3** Pól: Bhuel, bhí mé sa teach tábhairne go dtí a haon déag a chlog aréir agus tá tinneas cinn orm an lá ar fad.
- 2** Pól: Ó, ní mhothaím go maith inniu.

31

Freagraí - Comhrá 1 Máire

- 3 Máire: Ó is mór an trua sin. Tóg táibléad agus téigh a luí go luath anocht!
- 1 Máire: Go breá, go raibh maith agat. Cad é mar atá tú féin?
- 2 Máire: Cad é atá cearr leat?

32

Freagraí - Comhrá 3 A

- **Orla:** Haigh a Phádraig! Cad a **tharla** duit? (Iontas ina glór).
- **Pádraig:** Bhí mé ag imirt rugbaí **Dé Máirt** agus bhris mé **mo lámh**. Tá pian uafásach i mo chos fosta. Ní bheidh mé **ag imirt** rugbaí arís go ceann tamaill!
- **Orla:** A chréatúir. Is mór **an trua** sin. Éist, tóg go bog é agus tabhair aire duit féin.
- **Pádraig:** Go raibh **maith** agat.

33

Freagraí - Comhrá 3 B

- **Orla:** Haigh a Phádraig! Cad a **tharla** duit? (Iontas ina glór)
- **Pádraig:** Bhí mé **ag imirt** rugbaí Dé Máirt agus **bhris** mé mo lámh. Tá pian uafásach i **mo chos** fosta. Ní bheidh mé ag imirt rugbaí arís go ceann tamaill!
- **Orla:** **A chréatúir**. Is mór an trua sin. Éist, tóg go bog é agus tabhair aire duit féin.
- **Pádraig:** Go **raibh** maith agat.

34

Bileog

Cad a tharla?

Ceisteanna agus Cúiseanna

35

Ceisteanna agus Cúiseanna

- Roghnaigh character duit féin.
- Tá do thinneas / ghortú soiléir ach cad a tharla?
- Smaoinigh ar chúis*. (*reason)
- Scríobh síos cúpla abairt faoi.

36

Ceisteanna agus Cúiseanna

- Líon isteach an ghreille seo, trí cheisteanna a chur ar na carachtair.
- Cad iad na ceisteanna a úsáidfidh tú?
- Déan ransú intinne ar na ceisteanna a bheidh de dhíth ort ar dtús.
- Ansin líon isteach na cúiseanna. Déan iarracht cúpla abairt a scríobh.

37
